

практичної підготовки. Ефективним виявилось залучення студентів, під чітким контролем лікарів бригад швидкої медичної допомоги та ортопедів-травматологів, до надання медичної допомоги при масових поступленнях травмованих в наслідок ожеледиці та інших складних погодних умов. Таке практичне навчання допомагає студентам краще засвоїти основні прийоми надання невідкладної медичної допомоги і більш впевнено себе відчувати біля ліжка хворого, незважаючи на недостатню фахову майстерність. Для закріплення набутого рівня знань та практичних навичок з медицини надзвичайних ситуацій студенти, за власним бажанням, мають змогу брати активну участь у роботі постійно діючого на кафедрі травматології, ортопедії та нейрохірургії наукового студентського гуртка, а також брати участь у чергуваннях в травматологічному відділенні лікарні швидкої медичної допомоги.

Створена нами база відеозавдань, з використанням документальних матеріалів та інформаційних випусків окремих телеканалів, дає можливість розглядати тематику занять на конкретних сюжетах та ситуаціях з перебігом надзвичайних ситуацій. Такий підхід дозволяє комплексно розглянути всі особливості організації та надання медичної допомоги на догоспітальному і госпітальному етапах. Використання програми дистанційного навчання при самопідготовці студентів та в реальному часі, дає можливість переглядати веб-сайти організацій, які займаються проблемами медицини катастроф, що сприяє підвищенню інтересу до вивчення навчальної дисципліни.

Кінцевим завданням, яке постає перед викладачем з медицини надзвичайних ситуацій – навчити студента самостійно та оперативно оцінювати надзвичайну ситуацію, приймати правильне рішення, а, також, використовувати набуті вміння та навички для рятування не тільки свого життя, але і великої кількості постраждалих.

Висновок. Навчальну програму з медицини надзвичайних ситуацій доцільно відпрацьовувати в єдиному комплексі, в якому створюється певна тактична і медична обстановка, наближена до реальних умов надзвичайної ситуації мирного часу та військового стану.

ПРАКТИЧНІ ЛАБОРАТОРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ВІРУСОЛОГІЇ

О.О. Бліндер, Д.В. Ротар, А.В. Гуменна

Кафедра мікробіології та вірусології Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці Медична мікробіологія та вірусологія, як предмет, належить до групи базових теоретичних дисциплін для студентів медичних вищих навчальних закладів. Їх засвоєння стає для студентів фундаментом для багатьох клінічних дисциплін. У той же час, період їх вивчення співпадає із закладанням основ розуміння цілісності професії медика. Як влучно сказав відомий письменник та громадський діяч А. Моруа: «Медицину не можна розрубати на два шматки – лабораторію і клініку, так само як не можна

відокремити медицину тіла від медицини душі. Існує єдиний світ, в якому ми зіштовхуємося з феноменами нескінченної складності».

Другокурсники, які починають вивчати мікробіологію, уже мають знання з біології, гістології, медичної хімії та фізики, готові до ближчого знайомства з медициною. Не для зменшення значущості інших дисциплін, але з любов'ю до своєї мікробіології, вважаємо що наш предмет є особливою сходинкою до патофізіології, гігієни, чи фармакології і місточком до клінічних дисциплін: інфекційних захворювань, клінічної імунології, та ін.

Вивчаючи основні симптоми хвороб, спричинених мікроорганізмами, патогенез їх розвитку чи заходи з профілактики, студенти на практиці мають змогу побачити, і навіть самостійно провести їх лабораторну діагностику. Проводячи практичну частину занять, викладачі закладають такі важливі професійні риси як ретельність та акуратність у роботі (чітке дотримання інструкцій та ведення протоколів дослідження), дотримання правил асептики та й головне – уміння застосувати отримані знання.

Студенти з великою цікавістю виконують лабораторну частину занять: приготування поживних середовищ чи їх засів досліджуваним матеріалом, вивчення росту бактерій чи фарбування мікропрепаратів, постановки та проведення обліку серологічних реакцій, а із особливим інтересом – самостійні науково-дослідницькі роботи. Бажаючи студенти працюють у науковому гуртку кафедри над виконанням власних наукових робіт.

Забезпечення виконання практичної частини занять з мікробіології та вірусології залежить від якісної співпраці лаборантів, техніків контролю медичного обладнання та іншого допоміжного персоналу, а також від матеріального забезпечення (оновлення медичної апаратури, лабораторного посуду, живильних середовищ). Безумовно, важливим є можливість використовувати не лише рутинні методи лабораторної діагностики, а й сучасні, що вимагає додаткових витрат.

Вважаємо за необхідне збереження існуючого об'єму практичних робіт на заняттях з мікробіології та доповнення його, за наявності забезпечення, сучасними методами лабораторної діагностики інфекційних хвороб. Наголошуючи на важливості фундаментальних знань, але вказуючи на перспективи використання їх у науці та практичній роботі можна говорити про підготовку покоління молодих лікарів.

**ВИКЛАДАННЯ ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ СТУДЕНТАМ 5 ТА 6 КУРСІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ» НА КАФЕДРІ
ДИТЯЧОЇ ХІРУРГІЇ ТА ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ В РАМКАХ
КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ**

Б.М. Боднар, С.О. Сокольник, О.Б. Боднар, Л.І. Ватаманеску

Кафедра дитячої хірургії та отоларингології

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Впровадження нових сучасних медичних технологій, організація контролю за якістю надання медичної допомоги, підвищення